

nede det mest mulige, se saa samfundsmæssigt paa Politik som vel muligt. Lad blot Ideerne tørne sammen, og lad hver kæmpe for sine Anskuelse; men lad det ske ud fra den fælles Anskuelse, at det sker for Samfundets Skyld; vi tilstræber jo dog alle til syvende og sidst vort Lands Vel og vort Folks Lykke.

Første Næstformand (K. M. Klausen): Det ærede Medlem Hr. Andreasen har Ordet for en kort Bemærkning.

Andreasen: Det er en almindelig Opfattelse, at jeg er Redaktør af „Sydsjællands Socialdemokrat“; det har jeg imidlertid ikke været det sidste Aar. Men jeg vil gerne sige, at jeg billiger ganske den Artikel, den sidste ærede Taler (Clausager) citerede, og jeg billiger den ikke mindst som den, der selv som Dreng i 10 Aars Alderen blev sendt ud til danske Bønder, som ikke generede sig for at forlange af mig og andre Dreng i 10 Aars Alderen, at vi skulde purres ud af Sengene Kl. 4 om Morgenen og trælle den lange Dag igennem til Solens Nedgang paa Sommerens længste Dag. Den Artikel er skrevet paa et Tidspunkt, hvor der forelaa en hel Række Vidnesbyrd om grov Mishandling af Tjenestedreng paa Sjælland. Affæren fra Grædsted kender det ærede Medlem jo nok. Han er selv Lærer og maa jo selv sige: Gud bedre det! Men jeg vil sige: Lad os faa Lærere, der har bedre Forstaaelse af Tjenestedrengenes Ret og Vilkaar, som de desværre former sig i Aaret 1920, end det ærede Medlem synes at have. Bonden fra Grædsted slog sin Dreng med en Jernlænke, og over hans Dør stod der: „Ikke ved Magt, ikke ved Styrke, men ved min Aand, siger den Herre Zebaot“. Denne Bonde i Sydsjælland er optraadt paa en aldeles skandaløs og utilbørlig og hensynsløs Maade imod denne lille Knægt. Det eneste Værn for disse Dreng og disse Børn det er den socialdemokratiske Presse. Derfor billiger jeg fuldt ud, hvad mit gamle Blad har skrevet til Forsvar for denne Dreng, som var uden Beskyttelse i dette Forhold, og som alle, der vil sætte sig ind i Sagen, vil misbillige. Jeg beklager, at dette skal føres frem som en Misbilligelse af mit Partis Arbejde og Samfundsofattelse. Det ærede Medlem skulde tage sig for at undersøge de Vilkaar, der bydes værgeløse Børn, naar de kommer ud paa Landet — ogsaa det kender jeg en lille Smule til. Det er en Kendsgerning, at overordentlig

mange Bønder antager sig Værgeraadsbørn for at faa billig Arbejdskraft. Hvis den nævnte Artikel kan forstaaes saaledes som af det ærede Medlem nævnt, vil jeg sige, at vi har ikke ved at fremdrage disse Eksempler ønsket at beskyjde hele den danske Bondestand for at være brutal, for at være af den Kaliber, som disse Eksempler bærer Vidnesbyrd om. Artiklen var fuldt berettiget, og jeg siger: Gud ske Lov, at der er en Presse, der vil forsvare disse ulykkelige Dreng, som ellers ingen Beskyttere har.

Første Næstformand (K. M. Klausen): Det ærede Medlem Hr. Lundberg har Ordet for en kort Bemærkning.

Lundberg: Jeg tror ikke, det vilde være heldigt, hvis vi alle tog os for at medbringe de forskellige Partiblade med Artikler fra før Valgene; jeg kunde medbringe adskillige Venstreblade med mange Artikler, som ikke i nogen som helst Maade staar tilbage for de Artikler, som det ærede Medlem Hr. Clausager her har oplæst, Artikler, som har svømmet i Had mod Arbejderklassen, som har sparket og spyttet til Arbejderne Aften efter Aften og har skældt dem ude baade for det ene og det andet. Jeg tror ikke, det var heldigt, om vi kom ind paa alt for meget Debat om det Spørgsmaal, Bladene maa vi hellere lade være, hvad de er, og saa drøfte vore politiske Meninger herinde.

Det ærede Medlem Hr. Clausager mener jo aabenbart ikke, at der er nogen Underklasse her i Danmark, men det tillader jeg mig nu alligevel at mene, og til Underklassen regner jeg, selv om jeg ikke kan drage nogen bestemt Linie, først og fremmest den lønarbejdende Klasse, og til Overklassen regner jeg først og fremmest dem, der udelukkende lever af andres Arbejde, dem, som farter Dagen rundt i Automobil og strøer om sig med Penge uden at producere for 5 Øre om Dagen. Det er rigtigt, at jeg ikke selv hører til Lønarbejderne, men jeg sætter en Ære i, at jeg kan se saa meget ud over min egen Næsetip, at jeg kan se, hvad der er Ret og Retfærdighed, og det vil jeg sætte en Ære i, saa længe jeg har med politisk Virksomhed at gøre. Jeg kan slutte mig til Udtalelsen om, at en Drivert er en Drivert; det er han ogsaa for mig, hvad enten han optræder i Laksko eller i Træsko.

Naar jeg har rettet et Angreb paa Præsterne, føler jeg mig fuldstændig beføjet til det efter den Tale, det ærede